

Kestävän matkailun suunnitelma

Levi ja Kittilä

Kipinäpäivät 7.10.2022

Sisältö

- Johdanto
- Kestävyyden lyhyt oppimäärä
- Esimerkkejä maailmalta
- Nykytilasta tulevaisuuteen
- Yhteiset tavoitteet
- Solekko tehä!*
- Rahoitusmahdollisuuksista
- Pelisäännöt ja ekosysteemi

A large orange circle containing the text "Kestävyyden kipinä ei sammu!".

**Kestävyyden
kipinä ei
sammu!**

A close-up photograph of a wooden spoon filled with bright orange-red Johdanto berries. The spoon is resting on a bed of green grass and other vegetation. Several more berries are scattered around the spoon, some in focus and some blurred. The background is a soft-focus green field.

Johdanto

Suunnitelman rakennuspuut

Päätavoite

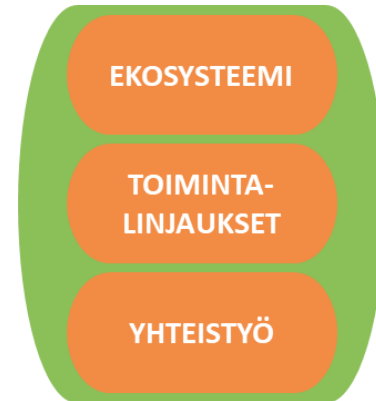
- Tuottaa Levin ja Kittilän kokonaisvaltainen kestävän ja vähähiilisen matkailun kehittämissuunnitelma, jossa on huomioitu **taloudellisen, ekologisen ja sosiokulttuurisen kestävyysosa-alueet** sekä niiden **vaikuttavuus**.

Keskeisiä suunnitelman osa-alueita

- Tunnistaa kestävän **matkailun ekosysteemin toimijat** rooleineen ja laatia selkeä nykytila-analyysi
- Määritellä **konkreettisia toimintalinjauksia ja toimintamalleja** yritysten, julkisen sektorin sekä myös 3. sektorin toimille ja yhteistyölle.
- Luoda ymmärrystä** sekä **sitouttaa** ekosysteemin toimijoita tiedon ja yhdessä tekemisen kautta entistä tiiviimmin yhteisten tunnistettujen päämäärien edistämiseen.

Kestävän kasvun ja kilpailukyvyn varmistaminen

- Matkailumaailma ja toimintaympäristö muuttuvat nyt ennennäkemättömän nopeasti** ja siksi varautumista, kysynnän muutosten tunnistamista, ennakointia ja uutta ajattelua tarvitaan enemmän kuin koskaan.
- Matkustushalukkuuteen** vaikuttavat tällä hetkellä erityisesti turvallisuusasiat (Ukrainan tapahtumat, koronapandemian perintö), ilmasto- ja energiakriisin vaikutukset sekä kustannusten nousu ja matkailuun käytettävissä olevan rahamäärän pieneneminen.
- .

Suunnittelun vaiheet

NYKYTILA-ANALYYSI

- Tunnistetaan ekosysteemin toimijat ja näiden roolit (ekosysteemikuvaus)
- Kartoitetaan ja analysoidaan toimintaympäristön, kestävyys ja vihreän siirtymän reunaehdot ja mahdollisuudet
- Benchmarkataan ja kuvataan onnistuneita vastuullisen ja kestävä matkailun alueita niiden käytäntöjä
- Kutsutaan verkosto koolle ja käynnistetään sen sitouttaminen

TEEMOJEN TYÖSTÄMINEN

- Työstetään kestävyys kolmen otsikon (taloudellinen, ekologinen ja sosio-kulttuurinen) alla keskeisiä kehittämisteemoja
- Koostetaan teemoista tiiviitä infopaketteja ja nostetaan esille hyviä benchmark-esimerkkejä
- Määritellään teemoittaiset tavoitetasot sekä soveltuvat kestävyys indikaattorit
- Määritellään keskeiset kehittämistoimet tavoitteen saavuttamiseksi (kunta, yritykset, 3. sektori, tki-toimijat)
- Innovoidaan toimijoiden kanssa vähähiilisiä tuotteita ja palveluita

VERKOSTON PELISÄÄNNÖT

- Laaditaan yhdessä verkoston toimijoiden kanssa yhteiset toimintatavat ja pelisäännöt
- Sitoutetaan toimijat kestävä matkailun edistämiseen
- Otetaan kantaa myös siihen, miten kestävydestä kerrotaan asiakkaille (linkitys tekeillä olevaan vastuullisuusviestintään konseptiin ja suunnitelmaan)

SUUNNITELMAN KOKOAMINEN

- Kootaan ja visualisoidaan suunnitelma, johon sisältyy mm.
 - Konkreettinen, aikataulutettu ja vastuutettu toimenpidesuunnitelma
 - Tiekartta (havainnollistaa keskeiset virstanpylväät)
 - Vihreän siirtymän rahoitusmahdollisuudet
- Suunnitelma valmistuu 31.10.2022 mennessä

Webinaari:
VERKOSTO KOOLLE!

Työpaja:
VASTUULLINEN
INFRASTRUKTUURI

Työpaja:
VASTUULLINEN TUOTEKEHITYS
JA PALVELUT

Työpaja:
PAIKALLISUUSTEEMAN
TYÖSTÄMINEN

Kestävä matkailun leiri ja
työpaja: KAIKKI IRTI
KESTÄVYYDESTÄ!

Kipinäpäivät:
KESTÄVYYDEN KIPINÄ
EI SAMMU!

Kestävyyden lyhyt oppimäärä

Rakkaalla lapsella on monta nimeä

Kestävä kehitys on monia eri näkökulmia leikkaava tavoite, joka jaotellaan tyypillisesti kolmeen ulottuvuuteen: ekologinen, taloudellinen ja sosiokulttuurinen kestävyys. Kestävä kehitys on kehitystä, joka tyydyttää nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa. (Brundtland 1987)

Kestävä matkailu on matkailua, joka huomioi nykyiset ja tulevat taloudelliset, sosiokulttuuriset ja ympäristölliset vaikutukset siten, että matkailijoiden, matkailuyritysten, matkailukohteiden, ympäristön ja paikallisväestön tarpeet on huomioitu nyt ja tulevaisuudessa

Vastuullisen matkailun tarkoituksena on tehdä kohteista parempia paikkoja elää ja vierailla. Paikallisten hyvinvoinnin pitäisi aina olla ykkös-sijalla. Matkailijan näkökulmasta tiedostetaan oma vastuu ja tehdään vastuullisia valintoja matkustettaessa.

Vastuullinen paikallisuus matkailualueella voi tarkoittaa niitä yhteisiä toimintatapoja ja tekoja, jotka hyödyntävät paikallisia voimavaroja ja edesauttavat paikallisen yhteisön ja kulttuurin säilymistä elinvoimaisena.

Yhdenvertainen matkailu palvelee kaikkia kuluttajaryhmiä, jotta he voivat tasa-arvoisesti ja itsenäisesti kokea ja saavuttaa mahdollisimman monipuolisia matkailuelämyksiä. Edellyttää yhteistä sosiaalista vastuuta, jossa yrietykset, julkishallinto ja kansalaistoimijat toimivat yhdessä kestävyiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Uudistava matkailu muuttaa ihmisiä, matkakohteita, paikallisyhteisöjä ja yhteiskuntaa. Matkailijan näkökulmasta sen voi määritellä tarkoittavan matkailua, jossa matkailija kohteessa vierailleessaan jättää kohteen paremmaksi paikaksi kuin ennen vierailuaan.

Kestävä alueella viitataan niihin alueen ominaisuuksiin, jotka liittyvät kestäväen kehityksen tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen. Kestävällä aluesuunnittelulla vaikutetaan alueiden kestävyteen erityisesti maankäytön, rakentamisen, liikenteen ja infrastruktuurin ratkaisuilla. Tavoitteena on alueen elinkelpoisena säilymistä ja ihmisten välistä oikeudenmukaisuutta edistävä toteutus.

Kestävän kehityksen linjaukset

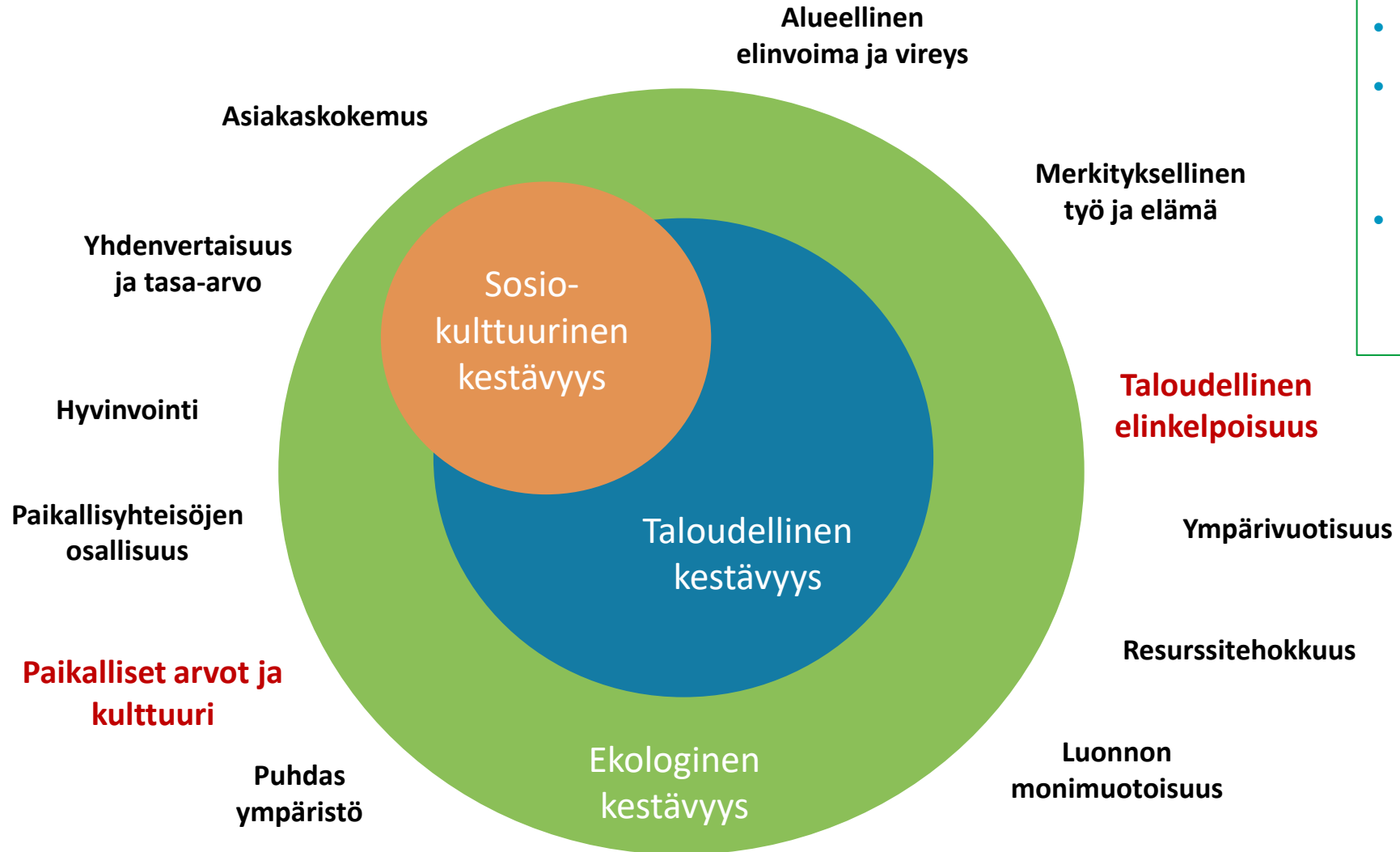
- Suomen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus on linjassa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n kanssa, jossa on 17 päätavoitetta.
- Sitoumuksen tavoitteet:
 1. Yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin
 2. Vaikuttavien ihmisten yhteiskunta
 3. Työtä kestävästi
 4. Kestävät yhdyskunnat ja paikallisyhteisöt
 5. Hiilineutraali yhteiskunta
 6. Resurssiviisas talous
 7. Luonnon kantokykyä kunnioittavat elämäntavat
 8. Luontoa kunnioittava päätöksenteko

[Tourism for SDGs – Welcome To The Tourism For SDGs Platform! \(tourism4sdgs.org\)](https://tourism4sdgs.org)

Kestävyyden osa-alueita

Kestävän matkailun indikaattorit

- Kohteen hallinnointi
- Taloudellinen arvo
- Sosiaalinen & kulttuurinen vaikuttavuus
- Ympäristövaikutukset

(Visit Finland)

Esimerkkejä

Ekologinen

Energia, vesi

Ympäristöosaaminen, kiertotalous, hiilijalanjälki

Jäte, ruokahävikki

Luomu- ja lähiruoka, kasvisruoka

Palveluiden tuottaminen

Asiakkaiden rohkaiseminen vastuulliseen toimintaan

Taloudellinen

Paikallisten työllistäminen

Kestävät investoinnit, yritystoiminnan pitkäjänteisyys

Hiilikädenjälki

Integroituminen ja hyödyt paikallisyhteisölle

Hankintaketjun vastuullisuus

Yritystoiminnan läpinäkyvyys

Sosiaalinen

Paikallisyhteistyö, vuorovaikutus

Yhteisöt ja kylät

Paikallinen työvoima

Yhteistyökumppanit, hankintaketju, sidosryhmät

Kyberturvallisuus

Matkailun hallinta, matkailun vaikutukset

Tasavertaisuus, esteettömyys

Kulttuurinen

Kulttuuriperinnön suojeleminen ja vaaliminen

Paikalliset tuotteet ja elementit

Aitous

Yhteistyökumppanit ja sidosryhmäyhteistyö

Asiakkaan ohjeistaminen

Hiilijalanjälki ja -kädenjälki

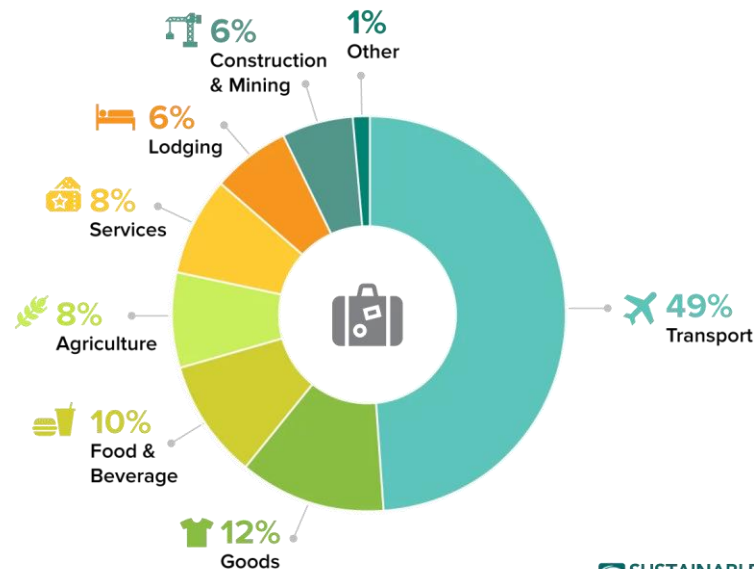
HIILIJALANJÄLKI

Ihmisen toiminnan aiheuttamat ilmastopäästöt. Määritettävissä organisaatiolle, toiminnalle tai tuotteelle.

Energiankulutus on merkittävä osa hiilijalanjälkeä. Palvelun hiilijalanjälkeä muodostuu myös yrityksen ulkopuolella, esim. ketjussa alkutuotannosta hävikkiin.

Carbon Footprint of Global Tourism

SUSTAINABLE
TRAVEL INTERNATIONAL

HIILIKÄDENJÄLKI

Toisin kuin negatiivisiin ilmastovaikutuksiin keskittyvä hiilijalanjälki, hiilikädenjälki kuvaa sitä, kuinka voisimme auttaa hillitsemään ilmastonmuutosta.

Positiivinen hiilikädenjälki syntyy siitä, että yrityksen tarjoama ratkaisu pienentää jonkun toisen – tyypillisesti asiakkaan – hiilijalanjälkeä

Keppiä ja porkkanaa kestävyydelle

- EU:n vihreän kasvun strategia, **Green Deal**, ja siihen sisältyvä **vihreän siirtymän** vaatimus vaikuttavat läpileikkaavasti kehittämiseen ja rahoitukseen sekä meillä Suomessa että EU:n tasolla
 - Esimerkiksi vähintään 30 % EU-rahoituksesta kohdistetaan vihreisiin investointeihin
- **Vastuullisuuden** ja ESG-raportoinnin* vaatimukset koskettavat kaikkia yrityksiä.
 - Vastuulliset yritykset tulevat saamaan rahoitusta paremmilla ehdoilla ja hinnalla.
 - Sama tulee koskemaan myös vakuutuksia.
 - Myös suuret yritykset edellyttävät usein kumppaneiltaan tarkempaa vastuullisuusraportointia.

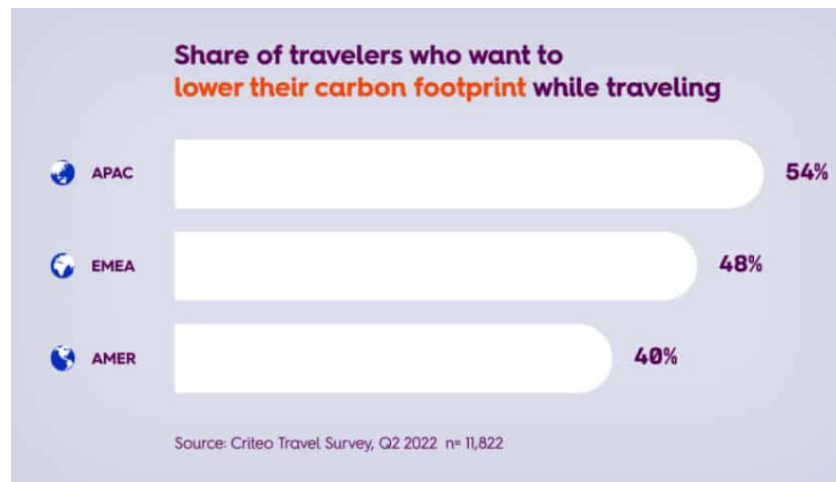
*Vastuullisuus- eli ESG-raportoinnissa yritys raportoi toimintansa kolmenlaisista vaikutuksista: 1) ympäristövaikutuksista (Environmental); 2) sosiaalisista (Social) sekä 3) taloudellisista ja hallinnollisista vaikutuksista (Governance).

Vihreä siirtymä matkailussa

Ilmastoteot	Kestävät hankinnat	Fiksu liikkuminen ja logistiikka	Vähähiilinen ruoka ja juoma	Kestävä kulutus ja energiatehokkuus	Luonnon monimuotoisuus
• Hiilijalanjäljen pienentäminen • Ilmastokestävä matkailu-rakentaminen ja infrastruktuuri • Kompensointi-mahdollisuudet (kunta, yritykset, matkailijat)	• Kestävyys-kriteereiden painotus ja elinkaariajattelu • Sertifikaatit ja ympäristömerkit • Uudelleen-käyttö, korjaus, liisaus • Yhteishankinnat	• Älykkäät matkaketjut ja joukkoliikenne • Kestävä ”mikro-liikkuminen” alueella (kalusto, reitistöt, opastus) • Viipymän pidentäminen	• Lähi-, luomu- ja kasvisruuan suosiminen • Luonnonkala • Villiyrtit • Sesonkiraaka-aineiden hyödyntäminen • Hävikin pienentäminen ja hyödyntäminen	• Jätteen minimointi ja lajittelu • Veden säästäminen • Vähemmän muovia • Älykäs valaistus • Uusiutuvat energiamuodot • Energiaremontit • Jakamistalous • Kaluston yhteiskäyttö	• Suojelu ja ennallistaminen • Hiilinielut (tunnistaminen, arviointi, luokittelu, suojelu) • Kulttuuri-maiseman hoito • Pienet teot ja talkoilu • Sponsorointi
V I E S T I N T Ä • O P A S T U S • O H J E I S T U S • O S A L L I S U U S					

Mitä matkailijat ajattelevat?

DO SUSTAINABLE ACCOMMODATIONS MATTER TO TRAVELERS?

Share of global travelers who intend to stay in a sustainable accommodation at least once in the upcoming year 2016-2022

29,349 respondents from 30 countries and territories who had traveled in the last 12 months and planning to travel in 2021

Source: Booking.com

Booking.com statista

How much of a higher price would you pay for a sustainable option?

Sustainable Travel Consumer Report 2022

Trip.com Group

Z-sukupolvi (1995->)

AGE 8 – 11
older primary school
children

AGE 12 – 17
teenagers, secondary
school age

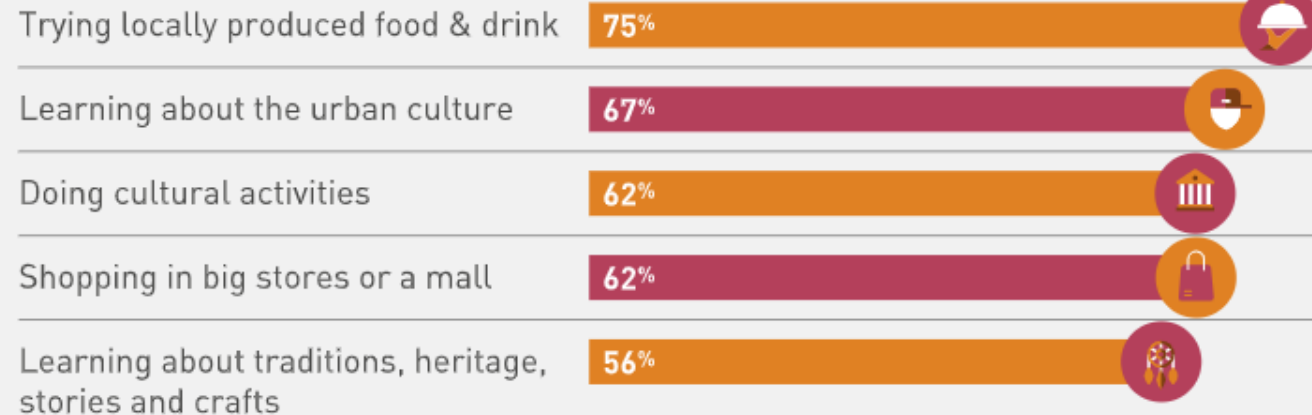

AGE 18 – 24
students and young
professionals

5 Future travel trends driven by Gen Z

- 1 Greener travel by land and sea
- 2 Travel for skills and self-confidence
- 3 Invisible borders online and offline
- 4 Judging destinations by their values
- 5 Sustainability performance in the spotlight

TOP 5 TRAVEL EXPERIENCES GEN ZERS WANT TO TRY IN EUROPE:

A close-up photograph of several clusters of bright red, glossy berries, possibly lingonberries, resting on a dark, weathered wooden surface. Some berries are still attached to small green leaves. The background is a soft-focus green, suggesting a natural outdoor setting. The lighting is soft and natural, highlighting the texture of the wood and the sheen of the berries.

Esimerkkejä maailmalta

Färsaaret ja kestävä matkailu

Four cornerstones leading to 2025

CORNERSTONE

#1

Quality over quantity

CORNERSTONE

#2

Tourism for all of the Faroe Islands, all year round

CORNERSTONE

#3

Knowledge and professionalisation

CORNERSTONE

#4

A common legislative framework

JOIN THE PRESERVOLUTION!

A sustainable tourism development strategy for the Faroe Islands towards 2025

the Faroe Islands
Unspoiled, Unexplored, Unbelievable

2025 MARK OF SUCCESS 1

DKK 1.5+ billion in socio-economic revenue

2016 Baseline: DKK 606 million

Because tourism's economic contribution to society remains integral to us. A growing tourism will result in a growing number of jobs created, tax revenue and investments that would otherwise have been impossible to achieve.

2025 MARK OF SUCCESS 2

90% of visitors agree with our brand promise

2018 Baseline: 86.6%

Because we wish to keep the Faroe Islands "unspoiled, unexplored and unbelievable". Measuring success via more generic metrics, such as overall satisfaction or intention to recommend, is not enough and is not in line with our central promise to the Faroese. We want visitors to continue to agree with our brand promise in the future.

2025 MARK OF SUCCESS 3

>80% of citizens see tourism as a net positive

2018 Baseline: 66%

Because local support for tourism is a key element for the future success of our industry. We want locals to recognise the material and non-material value of tourism, and that it is a force for good in our society.

Kittilän kylät 2023...?

UNWTO INVITES
APPLICATIONS FOR BEST
TOURISM VILLAGES 2022

[READ MORE](#)

30/03/2022

Best Tourism Villages

The **Best Tourism Villages** aims to recognize a village which is an outstanding example of a rural tourism destination with recognized cultural and natural assets, that preserves and promotes community-based values, products and lifestyle and has a clear commitment to sustainability in all its aspects – economic, social and environmental with the fundamental aim of making tourism one of the drivers of positive transformation, rural development and community well-being.

Areas of evaluation

- Cultural and Natural Resources
- Promotion and Conservation of Cultural Resources
- Economic Sustainability
- Social Sustainability
- Environmental Sustainability
- Tourism Development and Value Chain Integration
- Governance and Prioritization of Tourism
- Infrastructure and Connectivity
- Health, Safety and Security

Nykytilasta tulevaisuuteen

Kestävää työtä kestävän matkailun eteen

Levi Ski Resort ja
Hotelli Hullu Poro

SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™

Break Sokos Hotel Levi, Hotelli Hullu
Poro, Levi Ski Resort ja Eat Shoot Drive

Visit Levi – Suomen
pohjoisin Green
Office -toimisto

Design Hotel Levi, Levi Hotel Spa,
Levi Suites, Levin Iglut – Golden
Crown, Northern Lights Village ja
Polar Star Apartments

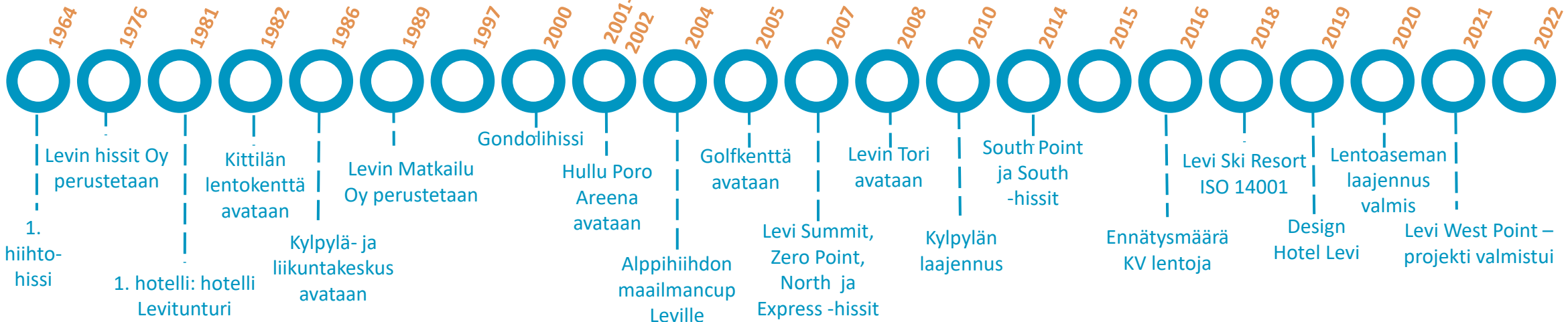
Discover Lapland ja
Lapin Luontoelämys

Levi 1

Levi 2

Levi 3

Miksi panostaa?

- **Sisäinen** tahtotila ja **selkänoja Levi 2030 -strategiasta**
 - Halu toimia oikein – **missiona** arktisen alueen **parhaat palvelut** vastuullisesti ja elämyksellisesti
 - Halu olla hyvä asuinpaikka paikallisille – **Levi on koti**
 - Palvelulupaus – **asiakas on vieraamme, Leviin on helppo rakastua!**
 - Taloudelliset syyt ja mahdollisuudet – **kestävä, ympärivuotinen kasvu**
- **Ulkoiset** tekijät
 - Rahoituskriteerit
 - Ympäristömerkkien reunaehdot
 - Lainsäädäntö
 - Matkustusmotiivien muutokset ja trendit
 - Kilpailukyky ja vetovoima

A winter landscape with snow-covered trees and a sunset sky. A large orange circle is centered in the upper half of the image, containing the text "Levi on rakas".

Levi on
rakas

Yhteiset tavoitteet

Linjaukset Levi 2030 -strategiasta

Levi 2030 -strategian painopisteet kestävyiden kehällä

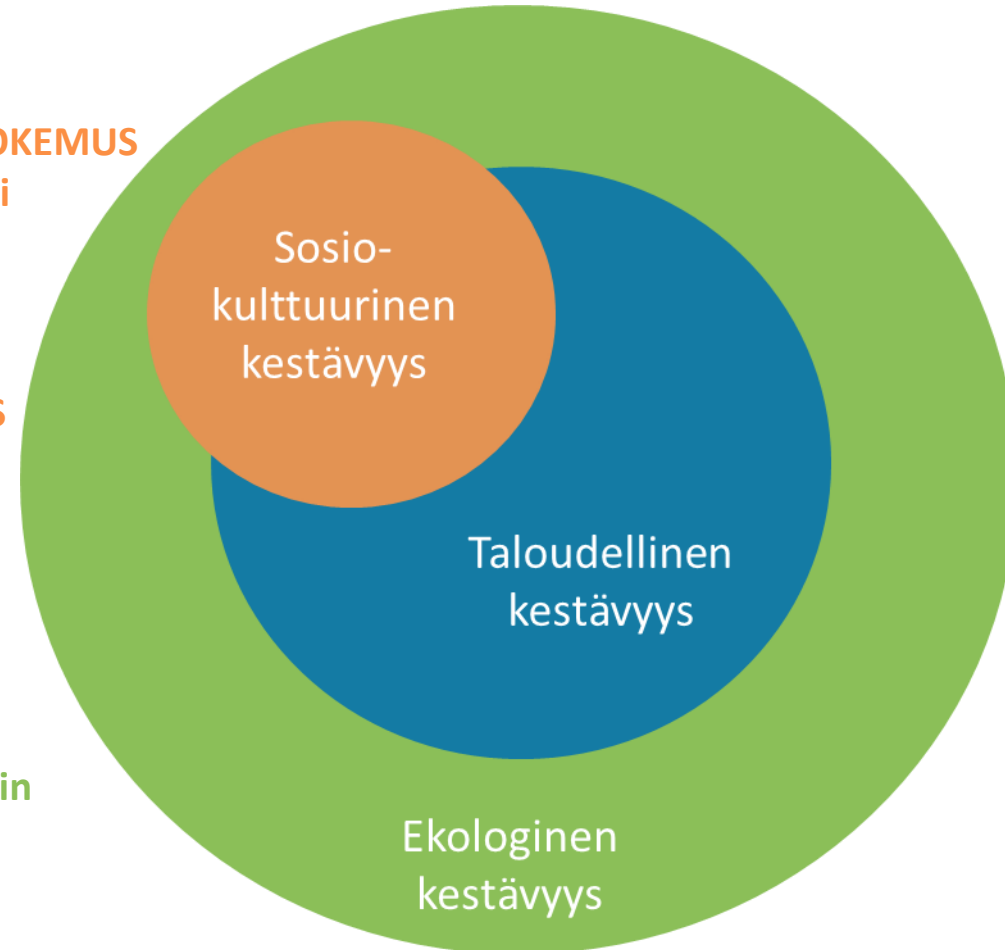
Arvot
Luonto
Inhimillisyys
Vieraanvaraisuus
Edelläkävijyys

Taustalla myös Kittilän strategia
Yhteisöllisyys ja osallistaminen
Positiivinen viestintä ja imago
Hyvinvointi
Viihtyisä ympäristö ja hyvät kulkuyhteydet
Yritysmuutos, elinvoimatyö
Digitaalisuuden kehittäminen

YHTEISÖKOKEMUS
Levi on koti

ASIAKASKOKEMUS
Asiakas on vieraamme

VASTUULLISUUS
Pohjoisen kestävin

YRITTÄJÄKOKEMUS
Kumppaneista halutu

KANNATTAVA KASVU
Ympäri vuotinen kasvu

YMPÄRISTÖKOKEMUS
Elinvoimaa luonnosta

Kehittämisteemat

- Kestävän matkailun suunnitelman kehittämisteemat nojaavat Levin strategiaan ja toteuttavat sen missiota
- Teemat limittyvät toisiinsa (esim. tuotekehitys ja kylät).

Nostoja Levi 2030 –strategiasta:

- Reittien kehittäminen
- Saavutettavuus, logistiikka, lentoliikenne, juna

- Energiaomavaraisuus ja oma energiantuotanto
- Energiaratkaisut

- Joustorakentaminen

- Asiakasmäärittely- ja tuotekonseptointiprojektit
- Tarinallistaminen
- Ekomatkailu-, matkailijamaksu- ja päästöhyvitysmallit

- Levin kyläkuvan kehittäminen vol 2

Solekko tehdä!

Liikkuminen ja saavutettavuus

JOHTAMINEN JA EDISTÄMISKEINOT

Tunturi-Lapin kestävän liikkumisen strategian hyödyntäminen ja toimeenpano

Valtakunnallisten ja maakunnallisten MaaS-hankkeiden* hyödyntäminen ja niihin osallistuminen

Monikäyttöisten reittien kehittäminen

Moottoroitujen aktiviteettien päästöjen vähentäminen

INVESTOINNIT JA KEHITTÄMINEN

Materiaalikuljetusten logistiikkakeskus

Kolari-Ylläs-Levi-ratayhteys

Lentoliikenteen sähköistymiskehitys

Kestävän liikkumisen palveluiden kehittäminen: ilmastoystävälliset tankkauspisteet (biokaasu, sähkölataus, vety)

Tunturialueiden parkkialueiden hyödyntäminen etäpysäköinnissä ja liityntäliikenteen edistäminen Levin keskusta (=autottomuuden vähentäminen)

MATKAILUALUEEN SAAVUTETTAVUUS

Älykkäiden ja vähähiilisten matkaketjuvaihtoehtojen esiintuominen, suosittelu ja varausmahdollisuuksien kehittäminen asiakkaille (mm. kimppakyytialustat, yhteistilaukset, julkinen liikenne)

Matkaketjun hiilidioksidipäästöjen kompensointimahdollisuus varaustilanteessa -> paikalliset kompensointikohteet (ml. hiilinielut, energiatehokkuuskampanjat tms.)

EKOLOGISET LIIKKUMISKONSEPTIT

Paikallisliikenteen kehittäminen ympärivuotisesti

Mökkipyöräjärjestelmän kehittäminen

Jalankulkumahdollisuuksien parantaminen, päästötön liikkuminen, potkurit, potkulaudat

Yhteiskäyttöautojen sekä vertaisvuokrauspalveluiden kehittäminen

Pyöräilymatkailureittien kehittäminen kyliin sekä muihin vetovoimakohteisiin (bikepacking)

Energia, vesi ja jäte

VIESTINTÄ JA OHJEISTUKSET

Toimijoiden kannustaminen uusiutuvan energian käyttöön

Yritysten tukeminen erilaisten tukimuotojen hyödyntämisessä energia- ja muihin vihreisiin investointeihin

Sähköenergian alkuperän viestintä

Tietopaketit ja ohjeistukset energian- ja vedensäästämismahdollisuuksista matkailijoille, yritysten henkilöstölle, vastuullisuusohjeet myös laiteohjeisiin. Valinta jo varausvaiheessa

Erottuvat, yhdenmukaiset siisteysohjeistukset ja -vinkit koko alueelle

Yritysten henkilökunnan koulutus lajitteluun, energiansäästöön ja asiakkaan ohjeistamiseen

EKOSYSTEEMI JA YHTEISTYÖ

Roskien keräyskampanjat ja -tapahtumat (paikalliset/matkailijat)

Paikallisten kierrätysratkaisujen kehittäminen

Biojätteen keräily-yhteistyö

Kertakäyttöastioista luopuminen matkailuyrityksissä ja tapahtumissa

Ympäristömerkityt pesuaineet ja paperit normiksi

Ruokahävikki alas: mittaaminen, ohjeistus ja viestintä tuloksista (keittiöt & asiakkaat)

Muovin käytön minimointi yrityksissä ja kunnassa

KEHITTÄMINEN JA INNOVAATIOT

Selvitys aurinkoenergian potentiaalista alueella

Levi edelläkävijäksi tuuli- ja aurinkovoimassa (innovaatiot, lentotuulivoima jne.)

Veden- ja sähkönkulutuksen kustannusten kohdistaminen yöpyjälle loppulaskun yhteydessä (edellyttää digiloikkaa, mm. kulutuksen seurantamahdollisuutta myös yöpyjälle).

Hiilijalanjäljen laskennan ulottaminen koko mökkikantaan

Biojätteen alueelliseen hyödyntämiseen liittyvä selvitys (ravintolat, julkiset keittiöt, kotitaloudet, huskytilat, poronlanta jne.)

Vaarallisen ja SER-jätteen sekä muovin ja biojätteen keräys kuntoon

Yhtenäinen ja erottuva ilme keräyspisteisiin, jäteastioihin ja roskikiisiin (esteettisyys, ”brändi”)

INVESTOINNIT

Hajautetut hybridijärjestelmät ja varajärjestelmät esim. Tonttikokonaisuuksittain

Energiatehokas ja älykäs ulkovalaistus (turvallisuus, esteettömyys, mahdollisuus yhdistää valaistusyksiköihin muita toimintoja)

Kiinteistökohtainen energiankulutuksen seuranta alueelle.

Ikääntyneen lomahuoneistokannan peruskorjaus energiatehokkaaksi

Lajittelupisteiden määrän lisääminen ja toiminnan laatu

Energiaomavaraisuusinvestoinnit: esim. oma tuulivoimapuisto, aurinkokeräimet lentokentällä ja suuryksiköiden katoilla

Maankäyttö, kaavoitus ja rakentaminen

OPPAAT JA OHJEISTUKSET

Levin ja Kittilän rakennetun ympäristön laatukäsikirjan (RYLK) päivitys vihreän siirtymän mahdollisuuksilla

Kestävyyttä korostavat ja ohjaavat rakentamistapaohjeet ja opas: materiaalivalinnat, energiatehokkuus, energiaomavaraisuus ym.

Opas vähähiiliseen loma-asuntoon: aktivointi ja kampanjointi

Ilmastokestävän kaavoitus (KILVA) –työkalun ja tarkistuslistan käyttöönotto maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa

VÄHÄHIILISEN RAKENTAMISEN KOKONAISRATKAISUT JA INNOVAATIOT

Vähähiilisen ja vastuullisen asumisen mallialue (hybridikäyttö: asuin-, etätyö ja loma) yritysten ja kunnan yhteistyönä

Kestävyyttä korostavien rakentamiskäytäntöjen konseptointi ja aktivointi asuin- ja matkailurakentamisessa

Vähähiilisten ja kierrätysmateriaalien lisääminen kaikessa rakentamisessa

Paikallisten materiaalien ja ylijäämämaiden käyttö ja kierrätys

Älykäs kaava-alueiden esirakentaminen (skaalautuvuusmahdollisuudet)

SUUNNITTELU JA OHJAUSKEINOT

Autottomuuden, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

Tila- ja aluevaraukset alueellisille uusiutuvan energiantuotannolle (mm. tuulivoima, aurinkoenergia, hybridiratkaisut)

Hiilinielujen tunnistaminen, suojelu ja lisääminen, päästökompensointi

Hybridikaavoitus: pysyvän asumisen, loma-asumisen sekä etätyön yhdistäminen

Alueellisten älykkäiden energia- ja dataverkkojen sekä energian varastoinnin mahdollistaminen

Rakennusten sijoittelu ja tonttijaot uusiutuvien energialähteiden käyttömahdollisuuksien perusteella

EKOSYSTEEMIN JA YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

Paikallinen rakentamisen verkosto vauhdittamaan hiilineutraalia rakentamista: kestävät hankinnat, kiertotaloushankinnat, vastuulliset materiaalihankintaketjut, **luonnonkivipotentiaalin** hyödyntäminen

Paikallisen luonnonkivipotentiaalin kehittäminen

Vastuullinen liiketoiminta - tuotekehitys, palvelut ja ruoka

VASTUULLINEN RUOKA, AIDOT TARINAT, KODINOMAINEN KYLÄYHTEISÖ

Linjaukset hankintoihin; kunta ja avainyritykset eivät osta palveluita yritykseltä, jolla ei ole sertifikaattia

Lähiruuan hankinnat organisoidaan ja viestitään esim. Lapin Ruokapiste

Lähiruoka tuodaan näkyviin koko kohteessa, sekä kaupoissa että ravintoloissa + teemallisen paikallistuottajien ruokatapahtuman avulla

Vastuullisuusviestinnästä tehdään järjestelmällistä ja näkyvää (muista vastuullisuusviestinnän käsikirja!), viestinnälle kasvot aidoin tarinoin, Asiakaslupauksen sisältö löytyy sitoutuneiden yritysten sivuilta.

Järjestetään yhteistyössä kierrätys mökeille. Kompostitoimija?

Kylät ja kylien tapahtumat nostetaan esiin, ohjelmiin ja suunnitteluun.

Inklusiivisuus huomioidaan aina palveluiden kehittämisessä ja siitä viestitään (esteettömyys, LGBTQ, erityisryhmät)

Yhteistyöstä oppilaitosten kanssa tulee säännöllistä: Levin oma oppimisyksikkö ruokapalveluiden ammattitutkinnolle tms. Yhteistyö tukee työvoiman saatavuutta ja sertifikaattityötä matkailuyrityksissä.

Taide- ja kulttuuritoimijayhteistyötä lisätään kaikessa palvelutuotannossa.

VASTUULLINEN MATKAILUN TUOTEJOHTAMINEN

Luodaan Levi-Kittilän vastuullisuusverkosto

Luodaan oma tunnistettava tuotemerkki ”omilta kyliltä”

Levin oma palkinto; vuoden vastuullisuusteko palkitaan lisänäkyvyydellä tms.

Levi-Kittilässä mitataan matkailutoiminnan vaikutukset säännöllisesti: matkailutoimialan henkilökunnan ja paikallisten ääni ja osallistaminen

Matkailuekosysteemiin kuuluvien kaikkien yritysten tietoutta kasvatetaan.

Luodaan Vastuullinen yrittäjyys ja investoinnit Levillä ja Kittilässä –ohjeistus uusille toimijoille (Kideve)

Luodaan Levin ilmastokompensaatiomalli yrityksille ja matkailijoille

Matkailualueen turvallisuustaso mitataan vuosittain

ELÄMYKSELLINEN LUONTO JA LUONNONILMIÖT

Matkailijoille opasteet vastuulliseen toimintatapaan kaikkialla destinaatiossa

Vahvistetaan digitalisointia luontokohteissa: tieto, löydettävyyys, luvat

Matkailueläinten kriteeristöt otetaan käyttöön

Levi on siisti -ploggingtapahtumat säännöllisiksi: roskamaraton, roskahiihdot.

Luonnonmukaisuus valitaan ensisijaiseksi reittien luomisessa

Ennallistamiskohteita osoitetaan kiinnostuneille

Kittilän luontokohteet nostetaan kartalle

Kylät ja paikallisuus

PAIKALLISUUTEEN LIITTYVÄN TARJONNAN LISÄÄMINEN (AITOUS, TARINAT, IHMISET)

Official local -tuoteperheen kehittäminen (ruoka jne.)

Live like a local -tuoteperheen kehittäminen

Kylien viikko-ohjelman kehittäminen

Päivä, viikko kyläaktiivina

Leville taiteilijoiden galleria

Paikalliset persoonat esille

Virtuaalisuuden kehittäminen (kylien elämän kuvaus, virtuaalireitit, -oppaat/-pelit, virtuaaligalleria)

SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN REITTIE KAUTTA

Liikkumisen yhdistäminen paikallisuuden kärkiteemoihin ja tarinoin (teemareitit)

Ratsutien ja Postitien kunnostaminen reitiksi

Rengasreitit Kittilän kyliin/kylissä sekä kylien matkaketjujen kehittäminen (bussi + pyörä)

VASTUULLISUUS, UUDISTAVA MATKAILU

Paikallisen kompensointimallin tuominen kyliin (kunnostukset, ennallistaminen, yms.)

Kyläyhdistysten tempaukset ja talkoot osaksi lomaohjelmaa

Vapaaehtoistyön lisääminen kylissä

Innovatiivisuus, edelläkävijäisyys

***Levi nousee maailmanlaajuisiin otsikoihin
vastuullisen ja kestävän matkailun edelläkävijänä.***

Levi lakkauttaa
lentomatkailun

Levillä julkinen
liikenne autonomista
ja päästötöntä

Autoton
matkailukeskus

Levi on täysin
omavarainen

Levi – pimeyden ja
hiljaisuuden tyyssija

Levistä matkailun
"pyhiinvaelluskohde"
–Tänne kannattaa tulla
vaikka kävellen

Junalla Leville
Tukholmasta päivässä,
Pariisista kahdessa

Levin hiihtokeskus
saavutti 100 %
omavaraisuuden

This is what
everybody is talking
about – what is
Finnish "jätkä"?

Kittilän matkailualan
opiskelijat viedään
käsistä maailmalle

Levi rajoittaa
matkustajamääriä!

The waiting list to visit
Levi breaks all records

Levillä on
maailman puhtain
luonnonvesi

Skandinavian
ensimmäinen
hiilineutraali alue

Levistä
vapaaehtoisesti
digivapaa vyöhyke
matkailijoiden
keskuudessa

Villejä kortteja

Miten ylitämme odotukset? Miten pääsemme askeleen edelle? Mitä uutta voimme luoda?

**Vastuullisuus/terveys/
hyvinvointipassi**

- Tehtäviä
- Täytettyä saa esim. ilmaisen lounaan
- jaa somessa
- kuuluvuus paikallisyhteisöön

**Oman matkan
kompensointi**

**-> yhteinen aktiviteetti,
jolla matka hyvitetään**

**Aurinkokennojen
laaja käyttöönotto**

**Euroopan
lämpöaallon ajamat
ihmiset Leville**

**Hullujen
keksintöjen paikka!**

**Somen
vieroitushoidot,
hiljaisuusterapia**

Friteerattu jäkälä

**Osta oma puu
(kompensointi)**

**Verohelpotuksia
talkootyöstä ja
vastuullisuusteosta**

**Yrittäjyyskurssit
Levillä**

**Lammaskuru
beach**

**Kaamos
"vaahtokarkkeja
taivaalla"**

**Luonnonvoimaa,
kosmetiikka,
hyvinvointi**

**Itsensä
toteuttaminen ja
etsiminen**

A photograph of the Aurora Borealis (Northern Lights) in a dark night sky, with green and blue light streaks visible. The scene is framed by the dark silhouettes of evergreen trees in the foreground. The text 'Rahoitusmahdollisuuksista' is overlaid in white on the right side of the image.

Rahoitus- mahdollisuuksista

Kestävyyden rahoituslähteitä

KUNTA, OPPILAITOKSET, YHDISTYKSET

Perusinstrumentit kehittämiseen

- EAKR, ESR+ , JTF (AURA-rahastot)
- AKKE/AIKO
- Maaseuturahasto (CAP27)
- Business Finland: Innovatiiviset julkiset hankinnat
- Business Finland: Energiatuki

KV-alueyhteistyön ohjelmat (yhteistyö ja verkostot kestävän matkailun ja vihreän siirtymän teemoissa, energiatehokkuus, bio- ja kiertotalous...)

- Aurora – myös yritykset voivat osallistua
- Interreg NPA – myös yritykset voivat osallistua
- Interreg Baltic Sea Region – myös yritykset voivat osallistua
- Interreg Europe

YRITYKSET

Perusinstrumentit kehittämiseen/investointeihin

- ELY-keskuksen kehittämisavustus
- Maaseuturahasto (Leader/ELY)
- Business Finland: Innovaatorahoitus (ei investointeihin)
- Business Finland: Energiatuki

EU:n erillisohjelmat

- Creative Europe
- Erasmus+ (koulutus, nuoriso, urheilu)
- LIFE
- AMIF
- Horizon Europe
- Digital Europe
- Innovation Fund
- Jne. jne.. (rahastoja, pilottiohjelmia)
(useimmissa sekä julkiset että yksityiset
voivat osallistua)

Muita esimerkkejä

- Ministeriöiden erillishaut ja avustukset (TEM, OKM, YM, MMM...)
- ELY-keskuksen avustukset (esim. rakennusperinnön hoitoon)
- Työllisyyspoliittinen avustus
- Museoviraston avustukset yhteisöjen kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön liittyviin hankkeisiin
- Suomen Kulttuurirahasto, Lapin rahasto
- Säätiöt
- Joukkorahoitus pieniin kohteisiin ("sijoita sydämellä")
- Pohjoismaiset rahoituslähteet (esim. Kulttuurirahasto)
- Euroopan energiatehokkuusrahasto (EEEF)
- Jne...

An aerial photograph of a winter resort. In the foreground, a cluster of small, snow-covered wooden houses with dark roofs forms a village. Above the village, a wide, groomed ski slope descends towards the bottom of the frame. The slope is marked with ski lift lines and has a few small figures of skiers. To the left and right of the slope, there are dense evergreen forests covered in snow. In the background, more snow-covered mountain peaks are visible under a pale sky. The entire image has a blueish tint.

Pelisäännöt ja ekosysteemi

Yhteiset pelisäännöt

Levin toimijat allekirjoittavat kestävän matkailun 10 periaatetta*?

1. Teemme reilua yhteistyötä
2. Huolehdimme luonnosta
3. Kunnioitamme kulttuuriperintöä
4. Edistämme hyvinvointia, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa
5. Suosimme paikallista
6. Panostamme turvallisuuteen ja laatuun
7. Huomioimme ilmastovaikutukset
8. Viestimme avoimesti
9. Kehitämme jatkuvasti yritystoimintaamme
10. Sitoudumme kestävän matkailun periaatteisiin

**Visit Finland:*

"Allekirjoittamalla kestävän matkailun 10 periaatetta sitoudumme työskentelemään kestävämmän matkailu-Suomen puolesta. Suosittelemme pitämään periaatteet esillä toiminnassanne, sillä periaatteilla viestitte sidosryhmille yhteisistä päämääristä."

Ekosysteemi

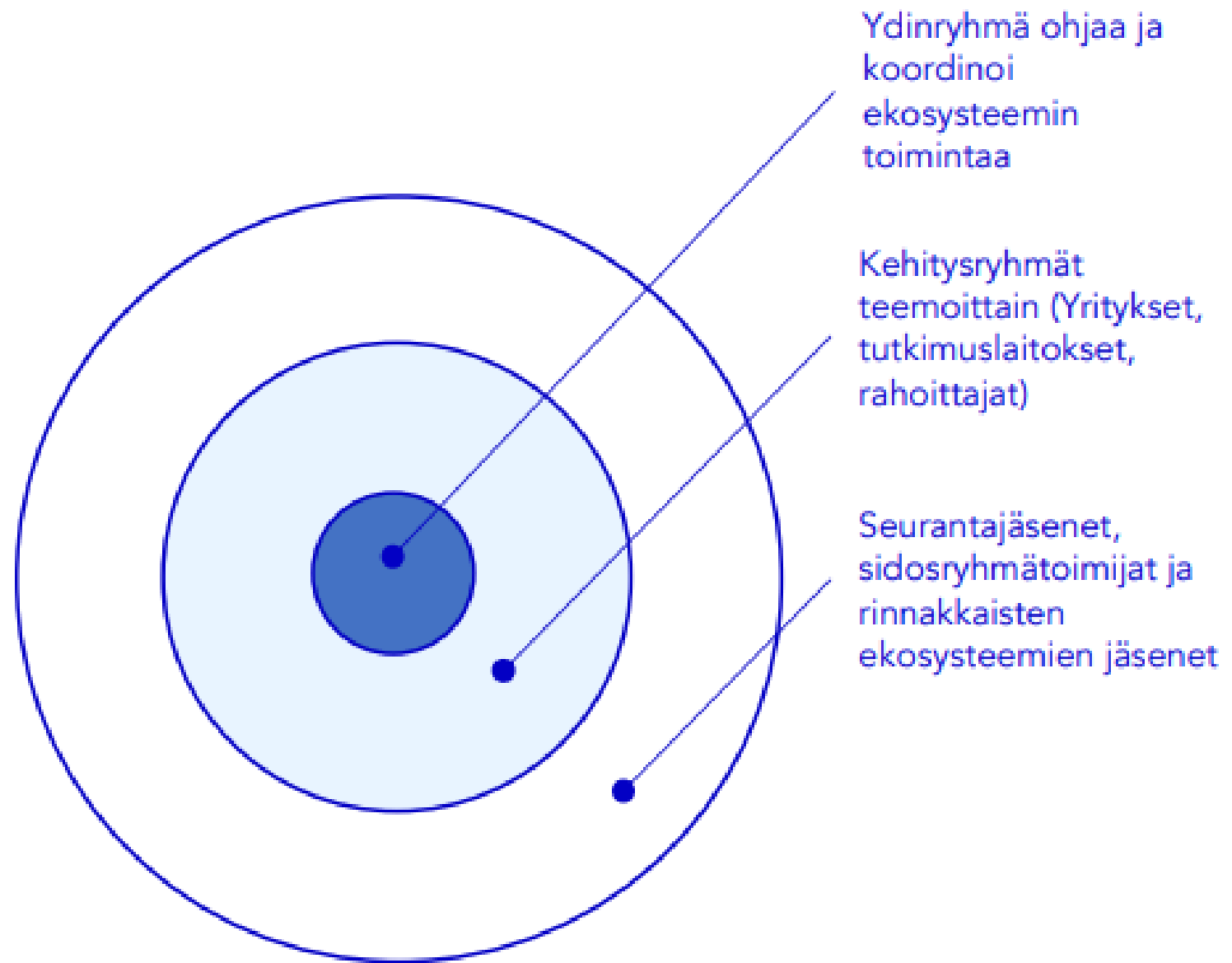

Tavoite

Kerroksellinen johtamismalli

Ekosysteemin kehitysvaiheet

- 1) tarpeen tunnistaminen ja vision muodostaminen (etsintä),
- 2) ekosysteemin toimijoiden ja roolien täsmentyminen (kokeilu),
- 3) ekosysteemin toiminta (laajentuminen) ja
- 4) uudelleen arviointi (kypsyys)

-> TÄNÄÄN TYÖSKENTELEMME ROOLIEN TÄSMENTÄMISEN JA VASTUUTUKSEN PARISSA

A photograph of two young children looking over a wooden fence. In the foreground, the dark, textured antlers of a reindeer are visible, partially obscuring the view. The child on the left is wearing a yellow jacket and a brown knitted hat. The child on the right is wearing a plaid shirt and a brown leather cap. The background is a soft, out-of-focus landscape under a pale sky.

Miten eteenpäin – kestävyysden kipinä ei sammu!

- Suunnitelman viimeistely, ml.
 - Vaikuttavuus ja mittarit
 - Huoneentaulu
- Mahdollisuus kommentointiin Howspace-alustalla!